

Međunarodna konferencija Okolišne procjene i Europski zeleni plan '22

Vodice, Hrvatska
14.- 17. rujna 2022.

huszpo-konferencija.com

Poziv na dostavu sažetaka i radova

Konferenciju organizira Hrvatska udruga stručnjaka zaštite prirode i okoliša (HUSZPO) uz podršku Međunarodnog udruženja za procjenu utjecaja na okoliš (IAIA), u partnerstvu s tajništvom UNECE (Gospodarske komisije Ujedinjenih naroda za Europu) Espoo konvencije i Protokola o strateškoj procjeni, Udruženjem konzultanata procjene utjecaja na okoliš (SKOS, Poljska), Hrvatskim poslovnim savjetom za održivi razvoj (HRPSOR) i Hrvatskom udrugom poslodavaca (HUP), a pod pokroviteljstvom Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja Republike Hrvatske i Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU Republike Hrvatske. Konferencija će se održati kao prva paneuropska konferencija o procjenama utjecaja na okoliš, kao sljednica četiri regionalne konferencije o procjeni utjecaja na okoliš koje su održane 2013., 2015., 2017. i 2019.

Organizatori ovim putem pozivaju na dostavu sažetaka za izlaganje na Konferenciji. Prezentacije bi se trebale fokusirati na teme konferencije i baviti se jednom od niže navedenih tematskih cjelina i podtema. Niže navedene pod teme označavaju posebna područja interesa, ali nisu iscrpne te su dobrodošle prezentacije koje se bave drugim temama u okviru bilo koje tematske skupine.

Sažeci trebaju biti na engleskom jeziku, ne duži od 1500 znakova, navesti tematsku cjelinu/podtemu predloženog rada, te se sastojati od kratkog opisa sadržaja rada i do pet ključnih riječi.

Tematske cjeline i podteme

I. PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ (PUO)

1. Pristup “screeningu” i “scopingu”
2. PUO i Zeleni plan
3. Sudjelovanje javnosti
4. Veza između PUO, suglasnosti za razvoj i drugog donošenja odluka
5. Razmatranje okolišnih i zdravstvenih rizika
6. Klimatske promjene
7. Kumulativni utjecaji
8. Prekogranične konzultacije
9. Mjere ublažavanja utjecaja na okoliš i mjere za unaprjeđenje stanja okoliša
10. Kontrola kvalitete PUO
11. Okolišni monitoring
12. Pravosudna praksa
13. Učinkovitost PUO postupaka

Mogući tematski izazovi

- Kako optimalno uklopiti procjenu utjecaja na okoliš u okvir Zelenog plana, osobito u fazi “screeninga” i “scopinga”?
- Kako možemo učinkovito primijeniti u PUO načelo „*Ne nanositi značajnu štetu*“ i novu taksonomiju EU-a za održive aktivnosti definirane Uredbom (EU) 2020/852?
- Kako poboljšati odnose između procjene utjecaja na okoliš, donošenja odluka i konačnog odobrenja za realizaciju zahvata?
- Kakva je veza između PUO i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, osiguravanja dobrog stanja voda, procjene utjecaja na društvo i povijesno nasljeđe itd.?
- Kako se PUO odražava u okolišnoj i integriranoj dozvoli?
- Koje su poveznice između PUO i klimatskog potvrđivanja?
- Kako poboljšati sudjelovanje javnosti, učinkovitost postupka i kontrolu kvalitete u PUO? Kako pouzdano procijeniti kumulativne utjecaje u smislu procjene rizika na okoliš i zdravlje?
- Kako prekogranične konzultacije učiniti učinkovitijima?
- Koja su najnovija rješenja mjera zaštite okoliša i monitoringa?
- Što za ubuduće možemo naučiti iz sudske prakse?

II. STRATEŠKA PROCJENA UTJECAJA NA OKOLIŠ (SPUO)

1. Pristup „screeningu” i „scopingu”
2. Sudjelovanje javnosti
3. Veza između SPUO i strateškog donošenja odluka
4. Razmatranje okolišnih i zdravstvenih rizika
5. Klimatske promjene
6. SPUO i procjena društvenog utjecaja
7. Kumulativni utjecaji
8. SPUO i prostorno uređenje
9. SPUO i prekogranične konzultacije
10. Pravosudna praksa
11. Učinkovitost SPUO postupaka

Mogući tematski izazovi

- Poduzimamo li SPUO za ključne planove i programe? Propuštamo li neka kritična područja odlučivanja u primjeni SPUO?
- Kako najbolje pristupiti SPUO za manje izmjene planova/programa i SPUO za planove i programe u vezi s mikrolokacijama i manjim izmjenama planova i programa?
- Povezujemo li učinkovito međuovisne SPUO postupke i pojednostavljujemo li ih na temelju članka 4.3. i članka 5.3. SPUO Direktive?
- Usmjeravamo li SPUO na ključne probleme povezane uz održivost okoliša predloženih planova i programa koji su važni u donošenju odluka i javnim raspravama? Što se može poboljšati?
- Kako najbolje razmotriti u SPUO ciljeve Zelenog plana za klimatsku neutralnost, otpornost na klimatske promjene i kružno gospodarstvo?
- Kako možemo učinkovito razmotriti u SPUO načelo „*Ne nanositi značajnu štetu*” i novu taksonomiju EU-a za održive djelatnosti definirane Uredbom (EU) 2020/852?
- Koji su ključni izazovi i tipični nedostaci u našim trenutnim procjenama kumulativnih utjecaja? Koji pristupi dobro funkcioniraju?
- Kako osigurati nepristranost i kvalitetu u SPUO zaključcima?
- Tko ima krovnu odgovornost za SPUO postupak: nositelj izrade dokumenta ili tijelo nadležno za zaštitu okoliša?
- Koja je uloga nositelja izrade dokumenta u „screeningu”, „scopingu”, sudjelovanju javnosti, savjetovanju s drugim tijelima i monitoringu, uzimajući u obzir rezultate SPUO ?
- Koja je uloga tijela nadležnih za provedbu u „screeningu”, „scopingu”, sudjelovanju javnosti, savjetovanju s drugim tijelima, u primjeni rezultata SPUO u planovima/programima i monitoringu?

- Postoje li neka druga tijela (neovisna povjerenstva, itd.) koja imaju ulogu u „screeningu“, „scopingu“, sudjelovanju javnosti, savjetovanju s drugim tijelima, koja mogu primjeniti rezultate SPUO u planovima/programima i monitoringu?
- Postoji li više tijela nadležnih za provedbu SPUO? Ako postoji samo jedno, koje je to tijelo nadležno za zaštitu okoliša?
- Koje je tijelo odgovorno za izradu "Izvešća o stanju okoliša" predviđeno člankom 5. SPUO Direktive?
- Koji je pravni oblik (obvezujući ili neobvezujući) savjetovanja s tijelima koja su nadležna za provedbu u „screeningu“ (članak 3.6.), „scopingu“ (članak 5.4.) i u izražavanju "svoje mišljenja o nacrtu plana ili programa i popratnom izvješću o okolišu" (članak 6.2)?
- Postoji li neki poseban dokument koji služi kao "Zaključci" izvedeni iz SPUO postupka i dokumentiranja na temelju rezultata SPUO (članak 8)? Tko ga priprema? Kakav mu je pravni status?
- Ako postoji razilaženje između nositelja izrade dokumenta i nadležnog tijela za zaštitu okoliša, što se događa u slučaju njihova neslaganja u pogledu zaključaka (ili uvjeta) koji proizlaze iz SPUO ili o načinu na koji bi predloženi plan trebalo izmijeniti?
- Je li moguće da se uloga nositelja izrade dokumenta i uloga nadležnog tijela za zaštitu okoliša „preklapa“?

III. OCJENA PRIHVATLJIVOSTI ZA EKOLOŠKU MREŽU

1. Ciljevi očuvanja ekološke mreže Natura 2000
2. Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu i veza s PUO Direktivom
3. Primjena na projekte koji nisu obuhvaćeni Aneksom I i II PUO Direktive – mehanizam za probir takvih aktivnosti
4. Procedure
5. Opseg ocjene bioraznolikosti, georaznolikosti i krajobrazne raznolikosti
6. Dopuštenost projekata za koje je utvrđeno da imaju nepovoljan učinak
7. Prevladavajući javni interes
8. Pristup alternativama
9. Ekološka mreža i gospodarstvo
10. Pravosudna praksa

Mogući tematski izazovi

- Možemo li poboljšati ciljeve očuvanja za specifična područja kako bi bili jasniji, ali i izvediviji u isto vrijeme?
- Koja vrsta projekata predstavlja najveći izazov u ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu i zašto?
- Koji se pristupi koriste u procjenama utjecaja kada je obnova staništa za vrstu dio SSCO-a (Site-specific Conservation Objectives for Natura 2000)?
- Koji se pristupi koriste u procjenama kumulativnih utjecaja? Kako dostupnost podataka utječe na procjenu?
- Kako ojačati veze između SPUO i ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu sukladno Direktivama o staništima i pticama? Kako učinkovito provesti takvu procjenu za planove i programe kojima nedostaju detalji o predloženim projektima? Što se najviše, a što najmanje može očekivati od takvih procjena?
- Koliko se često koristi instrument IROPI („Imperative reasons of overriding public interest“) i doprinosi li ciljevima Direktive o staništima/pticama? Koji se pristupi u ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu prema Direktivi o staništima (članak 6., stavak 3.) primjenjuju pri procjeni prekograničnih utjecaja
- Kako se kontroliraju propisane mjere ublažavanja i prati njihova učinkovitost? Koji su pristupi izmjeni mjera ublažavanja kada je to potrebno i koliko često se koristi adaptivni pristup upravljanja?
- Može li (i kako) razvoj zelene infrastrukture pomoći u postizanju ciljeva očuvanja NATURA 2000?
- U kojoj mjeri kompenzacijske mjere mogu izbjeći ili dovoljno ublažiti izravne utjecaje na ciljeve očuvanja?

IV. KLIMATSKO POTVRĐIVANJE

1. Nove upute Europske komisije o klimatskom potvrđivanju infrastrukture u razdoblju 2021.-2027. i njihova povezanost s PUO i SPUO
2. Raspoloživost i kvaliteta podataka
3. Neizvjesnost i „no-regret” opcija
4. Klimatska otpornost i dokaz neutralnosti

Mogući tematski izazovi

- Kako možemo dobiti kvalitetne podatke za relevantne scenarije klimatskih promjena? Kakva su iskustva s korištenjem lokalnih meteoroloških i klimatskih mjerenja i modela?
- Kako se klimatske promjene odnose s drugim procjenama u PUO i SPUO (npr. ciljevi bioraznolikosti, ciljevi upravljanja vodama)?
- Kako pristupiti nesigurnosti i promicati opcije „no-regret” ili „low-regret” koje dovoljno dobro funkcioniraju tijekom buduće klimatske varijabilnosti? Što možemo naučiti iz procjene ekoloških i industrijskih rizika i sigurnosnih analiza?
- Koji su izazovi pri odabiru odgovarajuće metodologije za procjenu utjecaja klimatskih promjena na projekte, planove i strategije? Koje su sličnosti i razlike između provjere otpornosti na klimu i razmatranja klimatskih promjena u procesima PUO i SPUO? Koje su mogućnosti za koordinirane procese?
- Koji su primjeri dobre prakse u izračunu emisija stakleničkih plinova (npr. razmatranje izravnih i neizravnih emisija i definiranje ispravnog opsega takvih izračuna, razmatranje relativnih/ap-solutnih emisija, pristupi temeljeni na analizama životnog ciklusa itd.)? Koji bi se praktični pristupi mogli koristiti za provjeru neutralnosti, a koji se temelje na nedavnim tehničkim smjernicama Europske komisije o klimatskoj zaštiti infrastrukture u periodu 2021.-2027.?
- Kako pristupiti provjeravanju neutralnosti ugljika za intervencije/zahvate koji općenito imaju tendenciju povećanja emisija stakleničkih plinova – npr. prometna infrastruktura, prijedlozi za korištenje prirodnog plina i dr.?
- Trebaju li PUO postupak otkriti predviđene vanjske troškove emisija ugljika povezane s predloženim razvojem?
- Koje su glavne mogućnosti za učinkovitu koordinaciju SPUO s nadolazećim ispitivanjem klimatske otpornosti i provjerom klimatske neutralnosti projekata koje financira EU (na temelju nedavnih tehničkih smjernica Europske komisije o klimatskoj otpornosti infrastrukture u periodu 2021.-20227.

V. ODRŽIVI RAZVOJ I FINANCIJSKI OKVIR

1. Taksonomija EU-a za olakšavanje održivih ulaganja
2. Veza između taksonomije EU-a i postupaka okolišnih procjena
3. Potvrđivanje održivosti
4. Veza između održivih financijskih okvira i okolišnih-socijalnih-upravljačkih čimbenika (*eng. Environmental – Social - Governance (ESG)*)
5. Zelena infrastruktura
6. Usluge ekosustava
7. Kružno gospodarstvo

Mogući tematski izazovi

- Koje su ključne praktične posljedice taksonomije EU-a za bankarski sektor i poduzeća na koje se taksonomija odnosi?
- Koje bi mogle biti buduće posljedice taksonomije EU-a na razvoj sustava PUO i SPUO te postupke donošenja odluka o okolišu?
- Koja je uloga okolišnih procjena u ostvarenju načela DNSH prilikom razvoja projekata u skladu s Europskim zelenim planom?
- Kako okolišne procjene mogu usmjeriti gospodarski razvoj prema kružnom gospodarstvu, posebno s obzirom na njihovu ulogu u financiranju projekata iz EU fondova?
- Koje bi mogle biti šire posljedice taksonomije EU-a za buduće okolišne-socijalne-upravljačke (*eng. ESG*) sustave koji se koriste u korporativnom sektoru?
- Može li (i kako) razvoj zelene infrastrukture pomoći u postizanju ciljeva očuvanja NATURA 2000?
- Kako uključiti najbolju moguću procjenu usluga ekosustava u SPUO i PUO?

Konferencija je otvorena za prezentacije koje se bave prethodno navedenim pitanjima razmotrena s različitih stajališta i za sudionike različitog iskustva. Posebno su dobrodošle prezentacije s rezultatima komparativnih studija ili multidisciplinarnih istraživanja, uključujući rezultate socioloških istraživanja vezanih uz praktičnu provedbu procjena utjecaja na okoliš.

Detaljne upute za pripremu i predaju sažetaka i radova dostupne su na https://huszpo-konferencija.com/upute_za_autore/

Rok za prijavu sažetaka je **1. lipnja 2022.**

Rok za prijavu radova (neobavezno) je **31. srpanj 2022.**